

УДК 711.1

Демин Н.М. Правовая реальность в сфере градостроительного регулирования

В статье рассмотрены основные этапы становления нормативно-правовой базы в Украине и их значения в формировании украинской градостроительной школы.

Определены главные направления современной стратегии формирования нормативной базы в архитектуре и градостроительстве.

Ключевые слова: градостроительство, архитектура, нормативная база, региональное планирование, генеральный план, закон.

Дьомін М.М. Правова реальність у сфері містобудівного регулювання

У статті розглянуто основні етапи становлення нормативно-правової бази в Україні та їх значення у формуванні української містобудівної школи.

Визначено головні напрямки сучасної стратегії формування нормативної бази в архітектурі і містобудуванні.

Ключові слова: містобудування, архітектура, нормативна база, регіональне планування, генеральний план, закон.

Dyomin M.M. Legal reality is in sphere of town-planning adjusting

In the article the basic stages of becoming of normatively-legal base in Ukraine and their value are reconsidered in forming of Ukrainian town-planning school.

Main directions of modern strategy of forming of normative base are certain in architecture and town-planning.

Keywords: town-planning, architecture, normative base, regional planning, general layout, law.

УДК 727.1

Куцевич В.В., Губов Б.М. Социально-гарантированный уровень организации общественного обслуживания

В статье рассматривается состояние сети обслуживания в Украине. Приводятся рекомендации по организации системы общественного обслуживания на основе свободной конкуренции, а также объектов одного вида, разного класса комфортности, уровня обслуживания и объема услуг.

Ключевые слова: сеть объектов общественного назначения, типы предприятий и учреждений обслуживания, мощность, частота использования, величина радиусов обслуживания.

Куцевич В.В., Губов Б.М. Соціально-гарантований рівень організації громадського обслуговування

У статті розглядається стан мережі обслуговування в Україні. Наводяться рекомендації з організації системи громадського обслуговування на основі вільної конкуренції, а також об'єктів одного виду, різного класу комфортності, рівня обслуговування й обсягу послуг.

Ключові слова: мережа об'єктів громадського призначення, типи підприємств і установ обслуговування, потужність, частота використання, величина радіусів обслуговування.

Kutsevych V.V., Gubov B.M. Socio-guaranteed level of organization of social services

The article examines the state of the service network in Ukraine. The recommendations on the organization of the public service system based on free competition, as well as objects of the same type, different comfort Service, service levels and volume of services.

Keywords: network of public facilities, the types of enterprises and service institutions, capacity, frequency of use, the value of the service radius.

УДК 711.11

Манцевич Ю.М. Концептуальні підходи до оновлення містобудівного законодавства

Стаття присвячена дослідженню проблем формування нової парадигми містобудівного законодавства України з позицій сучасних тенденцій соціально-економічного розвитку держави. Акцент зроблено на створенні відповідних передумов для підготовки проекту Містобудівного кодексу в рамках узгодженої організаційної структури.

Ключові слова: містобудівне законодавство, Містобудівний кодекс, містобудування.

Манцевич Ю.М. Концептуальные подходы к обновлению градостроительного законодательства

Статья посвящена исследованию проблем формирования новой парадигмы градостроительного законодательства Украины с позиций современных тенденций социально-экономического развития государства. Акцент сделан на создание соответствующих условий для подготовки проекта Градостроительного кодекса в рамках согласованной организационной структуры.

Ключевые слова: градостроительное законодательство, Градостроительный кодекс, градостроительство.

Manzevich Y.M. Conceptual approaches to urban renewal legislation

This article is devoted to the problems of forming a new paradigm of urban planning legislation of Ukraine positions of current trends of social and economic development. The focus was on creating appropriate conditions for preparation of the draft Development Code as part of a concerted organizational structure.

Keywords: town planning legislation, the Town Planning Code, city planning.

УДК 711.00

Палеха Ю.М., Олещенко А.В. Містобудівна документація у державах Європейського Союзу і в Україні: порівняльний аналіз

У статті проведено порівняльний аналіз системи містобудівної документації в Україні і в європейських державах: Німеччині, Польщі та Угорщині. Визначено спільні риси і відмінності. Запропоновано шляхи уніфікації української містобудівної документації до європейських вимог.

Ключові слова: містобудівна документація, містобудування, просторове планування.

Палеха Ю.М., Олещенко А.В. Градостроительная документация в странах Европейского Союза и в Украине: сравнительный анализ

В статье проведен сравнительный анализ системы градостроительной документации в Украине и в европейских государствах: Германии, Польше и Венгрии. Определены общие черты и различия. Предложены пути унификации украинской градостроительной документации к европейским требованиям.

Ключевые слова: градостроительная документация, градостроительство, пространственное планирование.

Palekha I.N., Oleshchenko A.V. Documentation on special and urban planning in the European Union countries and Ukraine: a comparative analysis

The comparative analysis of the systems of spatial planning documentation in Ukraine and European countries: Germany, Poland, and Hungary, is conducted in the article. The common features and distinctions are defined. The ways of Ukrainian spatial planning documentation unification to European requirements are proposed.

Keywords: spatial planning, urban planning.

УДК 711.455

Панченко Т.Ф. Удосконалення нормативної бази планування ландшафтно-рекреаційних територій

Розглянуто досвід нормування ландшафтно-рекреаційних територій; охарактеризовано проблеми та результати реформування нормативної бази планування курортних, рекреаційних, туристичних та інших озелених територій.

Ключові слова: ландшафтно-рекреаційні території, аналіз норм планування, особливості нових пропозицій.

Панченко Т.Ф. Совершенствование нормативной базы планировки ландшафтно-рекреационных территорий

Рассмотрен опыт нормирования ландшафтно-рекреационных территорий; охарактеризовано проблемы и результаты реформирования нормативной базы планировки курортных, рекреационных, туристических и других озелененных территорий.

Ключевые слова: ландшафтно-рекреационные территории, анализ норм планировки, особенности новых предложений.

Panchenko T.F. Perfection of norms for planning landscape and recreational territories

This article reviews the experience of using norms for planning landscape and recreational territories; presents the problems, results and reforms of improvement of norms for planning resort, recreation, tourism and green territories.

Keywords: landscape and recreational territories; analysis of norms for planning; peculiarities of new propositions.

УДК 711.4:72.01

Тимохін В.О. Проблеми і напрями розвитку нормативної бази у містобудуванні

У статті розглянуто проблеми і напрями реформування і розвитку нормативної бази у містобудуванні, запропоновано їх можливе вирішення на основі використання результатів урбосинергетичних досліджень.

Ключові слова: містобудування, теорія, нормативи, самоорганізація.

Тимохин В.А. Проблемы и направления развития нормативной базы в градостроительстве

В статье рассмотрены проблемы и направления реформирования и развития нормативной базы в градостроительстве, предложено их возможное разрешение на основе использования результатов урбосинергетических исследований.

Ключевые слова: градостроительство, теория, нормативы, самоорганизация.

Timokhin V.A. Problems and directions of the standard base development in the Town planning

Problems and directions of the standard base development in the town planning were considered, possible decisions of these problems on foundation of the utilization of self-organization investigations were proposed in this article.

Keywords: town planning, theory, standards, self-organization.

УДК 711.11

Шебек Н.М. Про засади реформування містобудівних нормативних документів України

Проаналізовано вихідні положення проекту першої редакції Державних будівельних норм з містобудування. Вказано на необхідність уточнення деяких з них.

Ключові слова: Державні будівельні норми, містобудівна діяльність, життєве середовище.

Шебек Н.Н. К вопросу об исходных положениях реформирования градостроительных нормативных документов Украины

Проанализированы исходные положения проекта первой редакции Государственных строительных норм по градостроительству. Указано на необходимость уточнения некоторых из них.

Ключевые слова: Государственные строительные нормы, градостроительная деятельность, жизненная среда.

Shebek N.N. About initial positions to reforming of town planning regulations of Ukraine

The initial provisions of the draft of the first edition of the State building standards for urban planning are analyzed. The need to clarify some of them is indicated.

Keywords: State Building Standard, urban activities, vital environment.

УДК 711.34

Яценко В.О. Ретроспектива «містобудівної норми» – інформаційна база розробки нормативної документації

У статті зроблено спробу проаналізувати ретроспективу формування нормативно-інформаційної бази України протягом ХХ – початку ХХІ ст. з позиції комплексного процесу, який здатний забезпечити містобудівну діяльність у сфері проектування, управління та інформативності.

Ключові слова: нормативна база, інформація, закони, системи розселення, місто, території.

Яценко В.О. Ретроспектива «градостроительной нормы» – информационная база разработки нормативной документации

В статье принята попытка проанализировать ретроспективу формирования нормативно-информационной базы Украины на протяжении ХХ – начала ХХІ в. с позиции комплексного процесса, способного обеспечить градостроительную деятельность в сфере проектирования, управления и информативности.

Ключевые слова: нормативная база, информация, законы, системы расселения, город, территории.

Yathenko V.O. A retrospective view of «town-planning norm» is infobase of development of normative documentation

In the article the worked out attempt to analyse the retrospective view of forming of normatively-informative base of Ukraine during XX of beginning to HENNA of century from position of complex process, that is able to provide town-planning activity in the sphere of planning, management and informing.

Keywords: normative base, information, laws, systems of розселення, city, territories.

УДК 728+721.021+728.1.051

Книш В.І., Куровський Г.К. Методика визначення та подолання дефіциту громадського простору в надущільненій багатоквартирній житловій забудові

У статті розглядається методика визначення та подолання дефіциту громадського простору в надущільненій багатоквартирній житловій забудові; ця методика може бути основою для створення або доповнення сучасних українських норм будівництва.

Ключові слова: методика, багатоквартирний будинок, загальна площа квартири, типовий поверх, площа забудови, територія під майбутнє будівництво, базовий рівень, умовно-формалізована модель, щільність забудови, об'ємно-просторове структурування.

Книш В.И., Куровский Г.К. Методика определения и преодоления дефицита общественного пространства в сверхплотненной многоквартирной жилой застройке

В статье рассматривается методика определения и преодоления дефицита пространства общего использования в многоквартирной жилой застройке; данная методика может быть основой для создания или дополнения современных украинских норм строительства.

Ключевые слова: методика, многоквартирный дом, общая площадь квартиры, типовой этаж, площадь застройки здания, территория под застройку, базовый уровень, условно-формализованная модель, плотность заселения, объемно-пространственное структурирование.

Knysh V.I., Kurovskiy G.R. Practical methods of identifying and overcoming the deficiency of the public space in multi-family residential building

In the article practical methods of identifying and overcoming the public space deficiency within over density of multi-apartment housing development are considered; these methods can be the basis to a creation or addition of modern Ukrainian construction standards.

Keywords: practical methods, multi-apartment building, total floor area, typical floor (normal floor), building footprint area, development area, basic level, conditionally formalized model, residential density, space planning structuring.

УДК 711.5

Коротун І. Шляхи оптимізації територіальних параметрів буферних зон об'єктів всесвітньої культурної спадщини при розробці генеральних планів міст

У статті викладено обґрунтування оптимізації параметрів буферних зон об'єктів всесвітньої культурної спадщини ЮНЕСКО.

Ключові слова: території буферних зон, всесвітня культурна спадщина ЮНЕСКО.

Коротун И. Пути оптимизации территориальных параметров буферных зон объектов всемирного культурного наследия при разработке генеральных планов городов

В статье излагаются обоснования оптимизации параметров буферных зон объектов всемирного культурного наследия ЮНЕСКО.

Ключевые слова: территории буферных зон, всемирное культурное наследие ЮНЕСКО.

Korotun I. The Science-based optimization methods of territorial parameters of the UNESCO World Cultural Heritage buffer zones in town planning

The Science-based optimization methods of territorial parameters of the UNESCO World Cultural Heritage buffer zones are described in the article.

Keywords: areas of buffer zones, UNESCO World cultural heritage.

Криворучко Ю.І. Досвід та тенденції формування сакральних місць та об'єктів у структурі міст і територій України

Досліджено природу сакрального об'єкта у контексті містобудування. Показано роль планоструктуруючого, простороформуючого та семантичного потенціалу сакральних об'єктів у конституюванні структури поселень та складенні духовності простору. Виведені тенденції сучасного храмубудування в Україні.

Ключові слова: сакральність, храмубудування, духовність, територія, розпланування.

Криворучко Ю.И. Опыт и тенденции формирования сакральных мест и объектов в структуре городов и территорий Украины

Исследовано природу сакрального объекта в контексте градостроительства. Показана роль планоструктурирующего, пространствоформирующего и семантического потенциала сакральных объектов в конституировании структуры поселений и сложении духовности пространства. Выведены тенденции современного храмостроительства в Украине.

Ключевые слова: сакральность, храмостроительство, духовность, территория, планировка.

Kryvoruchko U.I. Experience and trends shaping the sacred places and objects in the structure of cities and territories of Ukraine

The phenomenon of the sacred space as the theme in urban planning was examined. Role of sacred spaces was shown in the process of constitution aims of the plan, as well as space solutions and semantics of the city and its spirituality. Trends of developing contemporary temples construction in Ukraine were designated.

Keywords: sacredness, construction of temples, spirituality, spatial planning.

УДК 711+72.01

Ладигіна І.В., Ілляш А.М. Методика формування багатофункціональних комплексів у структурі «великого міста»

Запропоновано методику стратегічного формування на базі багатофункціональних комплексів, що входять до загальноміського центру та мають тенденцію перетворення в міські мегаструктури різнофункціонального характеру, підсистеми атракторів як відносно сталих опорних вузлів каркаса «великого міста», яке розглядається як складна дисипативна соціально-територіальна система з вірогідним характером розвитку.

У межах теоретичного обґрунтування методики виявлено принципи формування атракторів та засоби їх реалізації.

Виділено структурний, архітектурно-планувальний та середовищний рівні, що зумовлюють можливості трансформації багатофункціональних комплексів в атрактори, й розроблено механізм управління цим процесом.

Ключові слова: багатофункціональні комплекси, «велике місто», атрактор.

Ладыгина И.В., Ильяш А.Н. Методика формирования многофункциональных комплексов в структуре «большого города»

Предложена методика стратегического формирования на основе многофункциональных комплексов, входящих в структуру общегородского центра и имеющих тенденцию трансформации в мегаструктуры разнофункционального назначения, подсистемы аттракторов как относительно устойчивых опорных узлов каркаса «большого города», рассматриваемого в качестве сложной диссипативной социально-территориальной системы с вероятностным характером развития.

В рамках теоретического обоснования методики выявлены принципы формирования аттракторов и способы их реализации.

Выделены структурный, архитектурно-планировочный и средовой уровни, на которых определяются возможности преобразования многофункциональных комплексов в аттракторы, и разработан механизм управления этим процессом.

Ключевые слова: многофункциональный комплекс, «большой город», аттрактор.

Ladygina I.M., Illiash A.V. The formation methodology of mixed-use complexes in the structure of «big city»

It is proposed the formation method of a strategic, which is based on mixed-use complexes (MUC). MUC is the part of the structure of the city center and have a tendency to transform into various functional purpose megastructure, subsystem attractors as a relatively stable support frame assemblies «big city». Attractors are considered as complex dissipative social and territorial of the system with a probabilistic nature development.

It is revealed principles of attractors and methods of their implementation, in the framework of theoretical substantiation methods.

It is distinguished the structural, architectural and planning and environmental levels, which are determined by the possibility of converting mixed-use complexes in attractors. And it is developed control mechanism by this process.

Keywords: mixed-use complexes, «big city», attractor.

УДК 72:711.459.6

Морозік А.С. Досвід США щодо формування архітектурно-планувальної структури військових територіальних об'єктів

У статті викладено матеріал щодо вивчення закордонної практики формування військових територіальних об'єктів. Аналізуються особливості планувальних рішень військових баз США. Наведено ієрархічну структуру, що підтверджує взаємозв'язок між різними формами територіальної організації Збройних сил, зокрема військових містечок та військових баз, а також розглядаються можливості використання закордонного досвіду для осучаснення існуючих вітчизняних військових містечок.

Ключові слова: військова база, закордонний досвід, планування, територіальна організація, архітектурно-планувальна структура, функціональне зонування, форми територіальної організації, військові містечка, військові територіальні об'єкти.

Морозик А.С. Опыт США по формированию архитектурно-планировочной структуры военных территориальных объектов

В статье изложен материал по изучению зарубежной практики формирования военных территориальных объектов. Исследуются особенности планировки и застройки военных баз США. Приведенная иерархическая структура подтверждает взаимосвязь между разными формами территориальной организации Вооруженных сил, в том числе военных городков и военных баз. Рассматриваются возможности использования зарубежного опыта для модернизации существующих военных городков.

Ключевые слова: военная база, зарубежный опыт, планирование, территориальная организация, архитектурно-планировочная структура, функциональное зонирование, формы территориальной организации, военные городки.

Morozik A.S. USA experience on creation of architectural-planning structure of military territorial objects

In the article the material for the study of foreign practice of forming regional military facilities. The features of planning and building US military bases. The results of a study confirming

the link between different forms of territorial organization of the Armed Forces, including military bases and military bases. The possibilities of using foreign experience for modernizing existing military towns.

Keywords: military bases, foreign experience, planning, territorial organization, architectural and planning structure, functional zoning, form of territorial organization, military towns.

УДК-711.4

Удовиченко О.С. Розділ «Виробнича територія» ДБН «Містобудування. Планування і забудова територій»

У статті розглянуто питання інноваційного розвитку виробничих територій, напрямки інноваційного містобудівного розвитку промислових територій, зони науково-виробничої і транспортно-складської забудови, запропоновано етапність планування територій виробничої забудови, а також пропозиції при розробці містобудівної документації зі стабілізації та модернізації виробничих територій.

Ключові слова: містобудування, виробнича забудова, виробничі території, інновації.

Удовиченко А.С. Раздел «Производственная территория» ДБН «Градостроительство. Планировка и застройка территорий»

В статье рассмотрены вопросы инновационного развития производственных территорий, направления инновационного градостроительного развития промышленных территорий, зоны научно-производственной и транспортно-складской застройки, предложена этапность планирования территорий производственной застройки, а также предложения при разработке градостроительной документации по стабилизации и модернизации производственных территорий.

Ключевые слова: градостроительство, производственная застройка, производственные территории, инновации.

Udovychenko A.S. Section «Production area» DBN «Urban Planning. Planning and Development»

The questions of innovative development of industrial areas, areas of innovative urban development of industrial areas, areas considered scientific, industrial and transport-warehouse building, proposed phasing planning areas of industrial development and also offers the development of planning documentation to stabilize and modernize production areas.

Keywords: urban planning, industrial development, production areas, innovation.

УДК 711.45/711-1

Вадимов В.М. Барселона

У статті наводиться містобудівна характеристика Барселони – головного міста Каталонії. Розглядаються географічне положення Барселони, історія розвитку та особливості планувальної структури. Аналізуються основні засади просторового розвитку міста на основі проекту «Розширення» (Eixample) автора Ідефонса Серда-і-Суньєра (Ildefons Cerdà i Sunyer). Перспективи розвитку на основі впровадження «розумного міста» (Smart city) та формування «суперкварталів».

Ключові слова: Барселона, план Серда, шамфра, «розумне місто», «суперквартал».

Вадимов В.М. Барселона

В статье дается градостроительная характеристика Барселоны – главного города Каталонии. Рассматриваются географическое положение Барселоны, история развития и

особенности планировочной структуры. Анализируются основные положения пространственного развития города на основе проекта «Расширения» (Eixample) автора Илдефонса Серда-и-Суньера (Ildefons Cerdà i Sunyer). Перспективы развития на основе реализации «разумного города» (Smart city) и формирования «суперкварталов».

Ключевые слова: Барселона, план Серда, шамфра, «разумный город», «суперквартал».

Vadimov V.M. Barcelona

The article describes cityplanning of Barcelona – the main city of Catalonia. Geographic location of Barcelona, history of development and planning features are reviewed. Main provisions of the spatial development of the city are analyzed based on the project «Expansion» (Eixample), author Ildefons Cerdà i Sunera (Ildefons Cerdà i Sunyer). Prospects of development through implementation of «Smart city» (Smart city) and «superquarters» formation.

Keywords: Barcelona, plan of Cerda, shamfra, «Smart city», «superquarter».